

UMEÅ UNIVERSITET

Strategier för stärkt brukarinflytande i Socialtjänsten

Fokus på ledarskap och styrning

Jens Ineland

Universitetslektor, Umeå universitet
Föreståndare för Umeå centrum för funktionshinderforskning

Socialchefsdagarna 2023, Karlstad

Uppdraget från Nordens välfärdscenter

Syfte

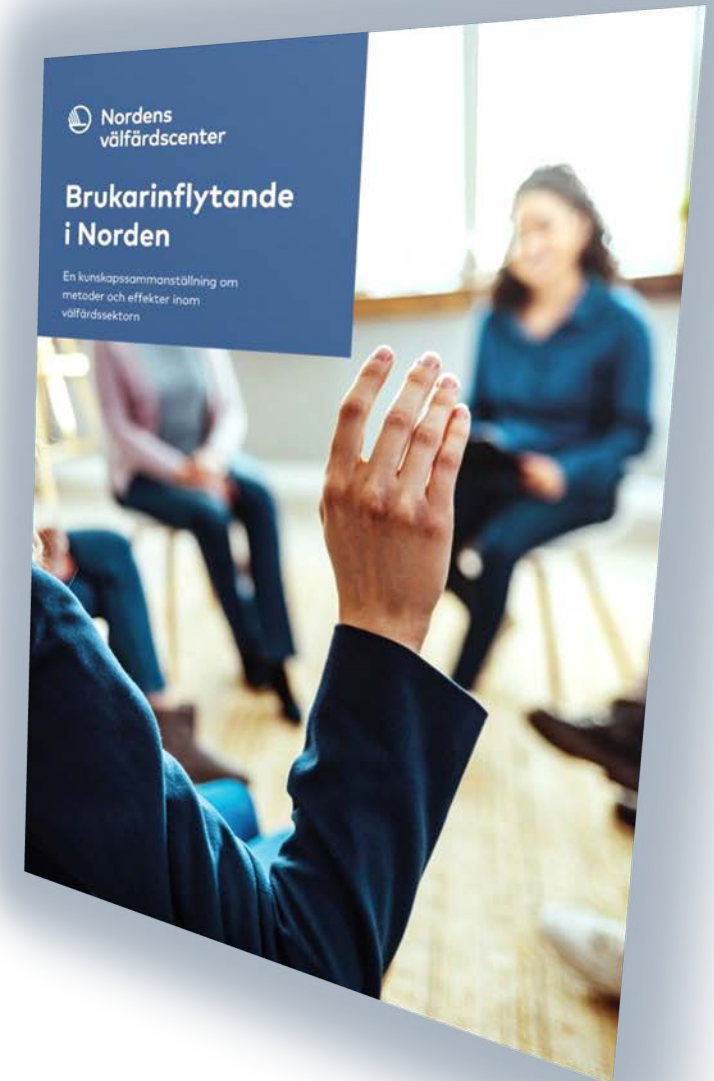
- Kunskapssammanställning om brukarinflytande i de nordiska länderna med särskilt fokus på verksamhets- och systemnivå

Avgränsningar

- Utsatta vuxna inom det sociala området, fokus är på metoder och effekter av brukarinflytande, studier och forskning mellan 2010 – 2022, likheter och skillnader mellan de nordiska länderna

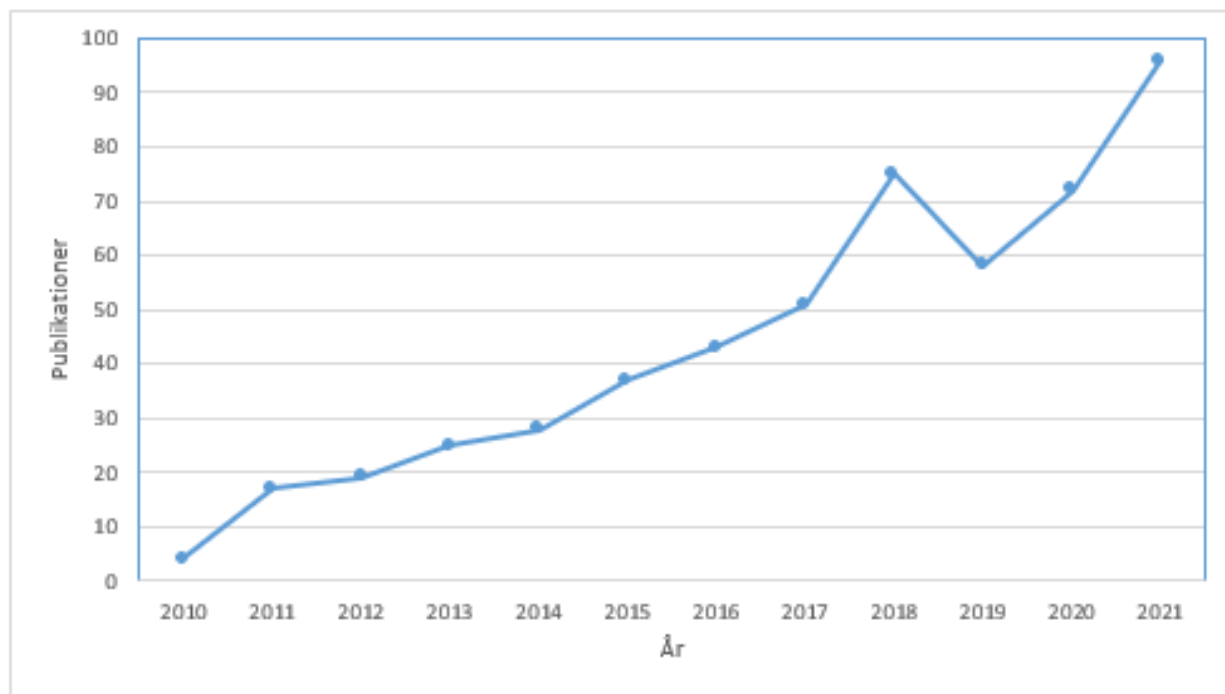
Bidrag

- Identifiera kunskapsluckor och utvecklingsområden vad gäller arbetet med brukarinflytande i Norden

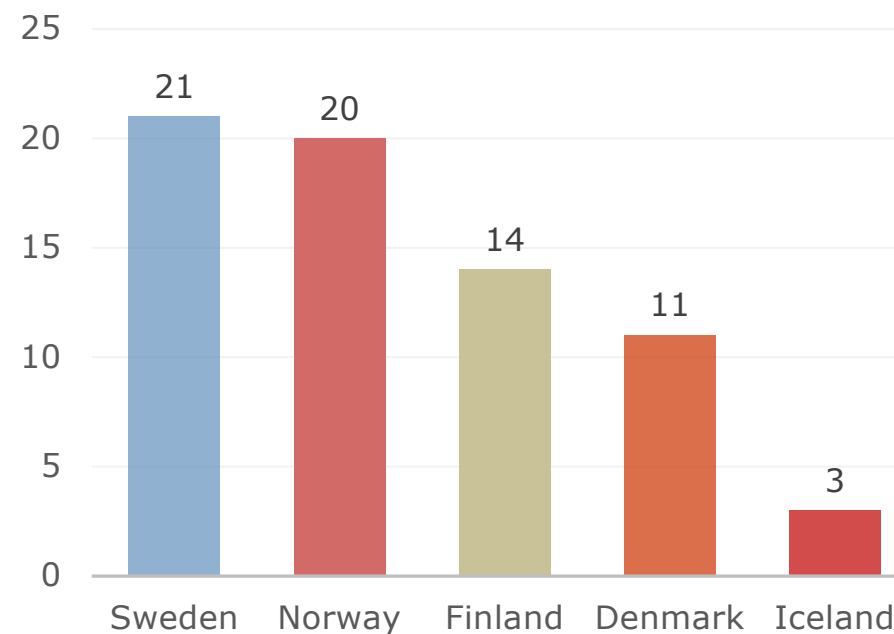

Metod och datainsamling

Markant ökning av studier om brukarinflytande

69 artiklar analyserade

Centrala resultat

- Vilka motiv till brukarinflytande framträder?
 - Verksamhetsutveckling (44 %)
 - Omfördelning av makt (38 %)
 - Demokratiaspekter (18 %)
- I ca 80 % av studierna används kvalitativa undersökningsmetoder
- 60 % av studierna studerar specifika metoder, resterande studerar brukarinflytande mer generellt

Centrala resultat

- 60 % av studierna bidrar med kunskap om strukturella förhållanden för brukarinflytande, 40 % om individuella förhållanden
- 70 % av studierna påvisar direkta eller indirekta (positiva) effekter vad gäller satsningar på stärkt brukarinflytande
- Tydliga skillnader mellan nordiska länder, men Sverige (tillsammans med Norge) ligger i framkant vad gäller satsningar och resurser

Ledaskap för stärkt brukarinflytande i Socialtjänsten

Mina förslag på nyckelområden

- Idén har massivt stöd, men det verkar svårt att få till det i praktiken
- Förslaget på nyckelområden är teman/områden som genom att redas ut kan underlätta implementering
- Hur göra verkstad av goda intentioner?

Göra reda bland olika, ibland motstridiga, motiv och syften

Besluta om brukarinflytande är mål eller medel. Eller båda.

Villkor för och rekrytering av brukarrepresentanter (i en digitaliserad värld).

Hur göra brukarinflytande till en del av reguljär verksamhet, anpassning och rollombyten.

Ta beslut om när och när inte brukarkompetens kan och bör användas daglig verksamhet.

Hantera risk och sårbarhet hos individer som – pga. sin erfarenhet som ”brukare” – inbjuds till satsningar på brukarinflytande

Tack för uppmärksamheten!

- jens.ineland@umu.se

